

O'QITUVCHINING PEDAGOGIK MAHORATI

Bazarova Gulsanam Geldibay qizi

Qoraqalpoq Davlat Universiteti

Kimyo-texnologiya fakulteti 3-kurs talabasi

Annotatsiya: *Bugungi kunda pedagoglik faoliyatning alohida shakli sifatida o'z malakasini oshirib borishga ehtiyoj ham ortib boraveradi. Maqolada o'qituvchi pedagogik mahoratini oshirishning asosiy yo'nalishlari haqida so'z boradi.*

Kalit so'zlar: *pedagogika, pedagogik mahorat, o'qituvchi, axborot texnologiyalari, innovatsion g'oyalar, axborot, sog'lom raqobat.*

PEDAGOGICAL SKILL OF THE TEACHER

Abstract: *Today, there is a growing need for advanced training as a separate type of pedagogical activity. The article discusses the main directions of improving the pedagogical skills of teachers.*

Keywords: *pedagogy, pedagogical skills, teacher, information technologies, innovative ideas, information, healthy competition.*

Haqiqiy professional doimo rivojlanishda bo'ladi va o'zining butun mehnat faoliyati davomida tadqiqotchi bo'lib hisoblanadi. Ayniqsa, pedagogda professionallikning shakllanishida mustaqil ta'lim va metodik faoliyat katta ta'sir ko'rsatadi. Pedagog professionalligining asosiy mezonlari ham hammaga ma'lum. Bular: metodikani yaxshi bilish va uni takomillashtirib borish; samarali o'zaro hamkorlikni tashkil etish uchun tarbiyalanuvchilarning psixologiyasini yaxshi bilish; o'zi o'qitadigan predmetni yaxshi bilish va uning ustida doimiy izlanish, o'z-o'zini takomillashtirib borish.

O'zbekistonda uzluksiz ta'lim tizimiga o'tish munosabati bilan metodik ishlarning ustivor yo'nalishi ta'lim jarayoni sifat va samaradorligini oshirish uchun o'qituvchilarga yordam berish, pedagogning o'z malakasini oshirib borishi uchun qulay shart-sharoitlarni yaratish bo'lib hisoblanadi.

KIRISH

A.S. Makarenko shunday degan edi - "men bir so'zni 15-20 xil ohang bilan va yuz, tovush, gavdamni 20 xil holatda tushira olganimdan s o'nggina o'zimni haqiqiy pedagog deb hisobladim."

Amerikalik pedagoglar D.Brof va T.Gudlar esa "O'qituvchi va o'quvchi munosabati" kitobida shunday yozadi - "o'qituvchi uchun muloqot tabiiy va xursandchilik bo'lmasa - o'qituvchi maktabdan ketishga tayyor bo'laversin".

O'qituvchini o'z malakasini muntazam oshirib borishga undovchi motivlar sirasiga quyidagilarni kiritish mumkin:

- Har kuni axborot bilan ishlash. Bunda yangi darsga, ota-onalar yig'ilishiga, ma'ruzaga, axborot soatiga, olimpiadaga yoki biror bir boshqa tadbirga tayyorlanish uchun yangi axborotni qidirish va uni tahlil qilish.

- Ijod qilish istagi. O'qituvchilik - ijodkorlikka asoslangan kasb. ijodkor o'qituvchi har yili o'sha eskitdan qolgan, sarg'ayib ketgan ma'ruza matni bilan ishlay olmaydi. yangilik paydo bo'lishi kerak, o'qituvchi ishi faqat o'zi uchun emas, balki o'quvchilar uchun ham qiziqish va mamnuniyat uyg'otishi lozim. (talabalar kim qanday dars o'tishini yaxshi bilishadi. bu ma'lumot kursdan kursga yetkaziladi. kimningdir darsiga talabalar oshiqishadi, kimningdir darsidan qochishadi.)

- Zamonaviy ilm-fannig sezilarli darajada taraqqiy etganligi, ayniqsa, pedagogika va psixologiya fanlarining. avtomashinalar davrida ot aravadan foydalanish yaramaydi. jamiyat hayotida sodir bo'layotgan o'zgarishlar eng avvalo o'quvchi-yoshlarda aks etadi, ularning dunyoqarashlarini shakllantiradi. agar yangi axborotlar o'zlashtirib borilmasa, o'qituvchi obrazi zamonadan orqada qolgan kishi sifatida namoyon bo'lishi mumkin.

- Sog'lom raqobat. Sir emaski, ota-onalar ta'lim muassasasini tanlaganda ko'proq pedagoglarning malakasi va bilim darajasiga e'tibor beradilar. shunga ko'ra yuqori kvalifikatsiyaga ega bo'lgan o'qituvchi iqtidorli o'quvchilarni tanlash va o'z ish yuklamasini belgilab olish imkoniga ega bo'ladi.

- Jamoatchilik fikri. O'qituvchi uni "yaxshi" yoki "yomon" deb atashlariga nisbatan befarq bo'la olmaydi. hech kim yomon o'qituvchi nomini olishni istamaydi.

O'qituvchi pedagogik mahoratini oshirishning asosiy yo'nalishlariga quyidagilarni kiritish mumkin:

- kasbiy (o'qitadigan o'quv predmeti);
- pedagogik-psixologik (o'quvchi va ota-onaga yo'nalganlik, ta'lim va tarbiya berish bo'yicha tavsiyalar berish);
- psixologik (o'z imidji ustida ishlash, o'zi muloqot qila olishi va bunga o'rgata olishi, liderlik xususiyatlari);
- metodik (pedagogik texnologiyalar, ta'limning texnologiyasi);
- estetik (gumanitar), go'zallikni his etish...
- tarixiy; o'z ta'lim muassasasi, qishlog'i, vatani tarixini yaxshi bilish.
- siyosiy (siyosiy voqea-hodisalardan xabardor bo'lish, bolalarni xabardor qilib, ularni ma'rifatli qilib borish).

Xulosa

Xulosa qilib aytish mumkinki, o'qituvchi turli manbalarni qidirib, mustaqil ravishda o'z shaxsini va kasbiy faoliyatini oshirib borish uchun ulardan foydalanadi. Pedagogik mahoratini takomillashtirish uchun o'qituvchi jahon va milliy miqyosdagi zamonaviy o'qitish metodlari haqida xabardor bo'lishi hamda o'z ustida ishlashi darkor.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Антон Макаренко. Педагогическая поэма. - М.: Педагогика, 1981.
2. Брофи Дж., Гуд. Т. Отношение учителя к ученику. - М., 1974.
3. Omonov N.T., Xo'jaev T.X. va boshq. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. - T.: Iqtisod-moliya. 2009.